

การสัมมนาระหว่างผู้บริหารระดับสูง สายธุรกิจสุกร
และผู้เชี่ยวชาญ Dr.Sandra Blome
วันที่ 15 มีนาคม 2562

Dr.Sandra Blome
ผู้เชี่ยวชาญการตรวจ
โรค ASF และ CSF

African Swine Fever

เกิดจากติดเชื้อ **ไวรัส**

ไวรัสไม่ค่อยมีความเปลี่ยนแปลง
ไวรัสมีเปลือกหุ้ม จึงมีความคงทนสูง

ความคงทน ของไวรัส

ทั่วไป อยู่ได้ 3 ชม. ที่ 50°C
70 วัน ในเลือด ที่อุณหภูมิปกติ
15 สัปดาห์ ในเนื้อสุกรที่แช่เย็น
18 เดือน ในเลือดแช่แข็ง
10 วัน ในมูลสัตว์
หรืออาจนานกว่า 3 เดือน
ถ้ามีสภาวะที่เหมาะสม

การฆ่าเชื้อที่แนะนำ **ความร้อนที่ 70°C นาน 20 นาที**

ยาฆ่าเชื้อไวรัสทั่วไป ที่สามารถฆ่าเชื้อไวรัสที่มีเปลือกหุ้ม

- กลุ่ม Peracetic acid หรือ Formic acid
- กลุ่มไฮโปคลอไรต์ (น้ำยาซักผ้าขาว เช่น ไฮเตอร์)
- กลุ่มควอตซ์
- กลุ่มไลม์ เช่น แคลเซียมไฮโปคลอไรต์

ข้อมูลที่น่าสนใจในงานสัมมนา

- สุกร มีไข้สูง นอนสุม ปั่นเลือดและอัตราการตายสูง
สุกรป่าแสดงอาการของโรคได้ หรืออาจจะไม่แสดง
อาการ ซึ่งอาการที่พบจะไม่ชัดเจนเหมือนสุกรเลี้ยง
- อาการคล้ายกับโรคอหิวาต์สุกรทั่วไป (CSF) ซึ่งต้องใช้
การตรวจทางห้องปฏิบัติการเพื่อการวินิจฉัยที่แม่นยำ
- การตรวจพบลักษณะน้ำมุต (ซึ่งมักจะพบ) แต่อาจจะ
ไม่เห็นในทุกครั้ง และอาจเข้าเกินไปในการยืนยันผล
เพื่อทำลายสุกรก่อนการแพร่กระจาย
- การตรวจทางห้องปฏิบัติการ
ตรวจไวรัสด้วยวิธี PCR และภูมิคุ้มกัน ด้วย ELISA
- ในยุโรปมีการพัฒนาชุดตรวจภาคสนามนอกเหนือจาก
การตรวจเลือด เพื่อให้มีกล่าสุกรป่า ช่วยตรวจการ
ติดเชื้อในสุกรป่าธรรมชาติเพื่อศึกษาการกระจายของ
เชื้อ แต่ข้อจำกัด คือ สุกรติดเชื้อใหม่จะยังไม่สร้างภูมิ
อาจจะทำให้ตรวจไม่พบ

- ภายหลังจากติดเชื้อ (5-20วัน) สุกรจึงค่อยแสดงอาการ
- สุกรป่าเป็นแหล่งเก็บเชื้อโดยไม่แสดงอาการ
- มีพาหะหลัก คือ เห็บอ่อน (Soft tick)
- เห็บอ่อนชนิดนี้ ยังไม่พบการรายงานในไทย
- ติดผ่านทางเลือดและสิ่งคัดหลั่ง เช่น น้ำลาย มูลสุกร
- สุกรเลี้ยงจะมีความไวต่อการติดเชื้อและแสดงอาการ

การแพร่กระจายของเชื้อ

พบครั้งแรกที่ เคนยา ปี 1921
พบในยุโรปครั้งแรกที่โปรตุเกส ปี 1957 แพร่ไปหลายพื้นที่ใน
ยุโรป เช่น สเปน ฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม เนเธอร์แลนด์
ปัจจุบัน ยุโรปสามารถกำจัดโรคนี้ออกไปได้
ยกเว้น ชาร์ดิเนียในอิตาลี
ปี 2018 ถึงปัจจุบัน พบ ในจีน มองโกเลีย และ เวียดนาม

**การระบาด ในยุโรปช่องทางหลัก คือ หมูป่าและเห็บอ่อน
ในเอเชีย ช่องทางหลัก คือ การเคลื่อนย้ายสุกรตาย
และสุกรที่ติดเชื้อ**

การควบคุมโรคที่มีประสิทธิภาพ

1. รัฐบาลต้องมีคำสั่งที่ชัดเจน และมีการชดเชยตาม
ราคาตลาดให้เกษตรกรที่ตรวจพบ
2. กรณีระบาดต้องทำลายสุกร ในรัศมี 3 ก.ม. และ
ควบคุมการเคลื่อนย้ายในรัศมี 10 ก.ม.
3. โรคนี้ยังไม่สามารถควบคุมได้ด้วยวัคซีน
4. งดการเคลื่อนย้ายสุกรและทำลายสุกรทันที
ฟาร์มที่พบปัญหาจะไม่ย้ายสุกรเข้าโรงฆ่าและ
5. บริเวณพื้นที่กักกัน แม้สัตว์ไม่ติดเชื้อก็ต้องทำลาย
เช่นเดียวกัน

สรุปโดย สัตวแพทย์บริการวิชาการ สายธุรกิจสุกร

Q & A

Dr. Sandra Blome
ผู้เชี่ยวชาญการตรวจ
โรค ASF และ CSF

Head of the German National Reference Laboratories
for African and Classical swine fever

ระบบการป้องกันและควบคุมโรคทางชีวภาพ (Biosecurity)

เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำอย่างเคร่งครัด
เพื่อป้องกันเชื้อ ASF เข้ามาในพื้นที่ฟาร์ม

Q

การติดเชื้อมาผ่านทางแมลงวัน หรือ ยุง เป็นได้หรือไม่

A

อาจจะเป็นไปได้ที่การติดเชื้อมาจะไปกับตัวหรือขาของแมลงเท่านั้น ซึ่งเชื้อไวรัสไม่เพิ่มจำนวนในตัวแมลง ลักษณะการติดผ่านทางนี้เป็นเพียงทางรอง ซึ่งจะติดผ่านกันระหว่างคอกหรือระหว่างโรงเรือนเท่านั้น แต่จะไม่ใช้การติดข้ามฟาร์ม

การติดผ่านทางเลือดที่มีเชื้อไวรัสคือ เป็นทางหลักที่ต้องสนใจ โดยเฉพาะสำคัญที่แท้จริงคือ เหย็บอ่อน ดังนั้นจึงต้องกำจัดเหย็บอ่อนออกจากคอกให้ได้อย่างถาวร

Q

การใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปนเปื้อนถึงแม้จะมีการใช้ความร้อนในการอัดเม็ดจะสามารถจัดการกับเชื้อได้หรือไม่

A

การติดในช่องทางนี้ ไม่สำคัญเท่ากับการติดในช่องทางหลัก เช่น ทางเลือดหรือการได้รับเลือดที่มีเชื้อเข้าร่างกาย

ทั้งนี้การศึกษา ในเรื่องการติดผ่านอาหารสัตว์ที่ผ่านความร้อนในการอัดเม็ดแล้วยังอยู่ในขั้นตอนของการติดตามผลต่อไป

Q

การใช้ 70% แอลกอฮอล์ หรือ แสง UV สามารถฆ่าเชื้อได้หรือไม่

A

แสง UV ที่ใช้ได้ต้องเป็น UVC และมีระยะเวลาสัมผัสแสงนานพอสมควร

สำหรับการใช้แอลกอฮอล์ ยังให้ผลไม่น่าประทับใจ ดังนั้นจึงควรใช้ยาฆ่าเชื้อตามที่แนะนำไว้

Q

ทำไมสุกรป่าที่ติดเชื้อมถึงอยู่รอดได้ และไม่ตายจนเชื้อหายหมดไป ซึ่งต่างจากสุกรเลี้ยงที่จะรุนแรงกว่า

A

ในการติดเชื้อมากติ พบว่าสุกรป่าแสดงอาการและตายได้ แต่จากการทดลองจะมีสุกรที่รอดอยู่ประมาณ 10% และมีการทดสอบนำสุกรป่าที่รอดจากการติดเชื้อ 50 วัน เข้าเลี้ยงร่วมกับสุกรทั่วไป พบว่าสุกรเลี้ยงจะไม่ติดเชื้อ แต่ไม่แนะนำให้ใช้หลักการนี้กับสุกรเลี้ยง

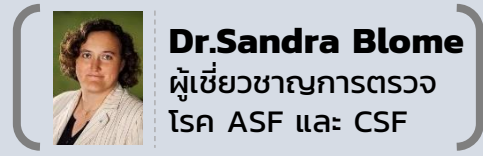
**ASF ไม่ใช่โรคสัตว์ติดคน
การกินเนื้อสุกร ไม่สามารถทำให้โรค
มาติดคนได้**

**ช่องทางที่ทำให้โรค
กระจายได้มากที่สุด คือ
การเคลื่อนย้ายสุกรที่ติด
เชื้อ**

**ดังนั้น การทำลายสุกรที่
จุดเกิดโรคอย่างรวดเร็ว
จะหยุดยั้งการแพร่ไปยัง
จุดอื่นได้**

Q & A

Dr. Sandra Blome
ผู้เชี่ยวชาญการตรวจ
โรค ASF และ CSF

Head of the German National Reference Laboratories
for African and Classical swine fever

ระบบการป้องกันและควบคุมโรคทางชีวภาพ (Biosecurity)

เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำอย่างเคร่งครัด
เพื่อป้องกันเชื้อ ASF เข้ามาในพื้นที่ฟาร์ม

Q

ในยุโรปใช้ล้างฟัก 45 วันแล้วจึงย้าย
สุกรเข้าเลียง จะเพียงพอหรือไม่

A

เชื้อไวรัสอยู่ในเห็บ ซึ่งเห็บจะมีอายุได้นานถึง
12 ปี ดังนั้นการล้างฟักต้องมั่นใจว่ากำจัดเห็บ
ออกไปได้และ ก่อนที่จะรับเข้าเลียงใหม่ ฟาร์ม
นั้นจะยังคงอยู่สถานะของการควบคุมโรคใน
รัศมี 10 ก.ม.กำจัดเห็บอ่อนออกจากคอกให้ได้
อย่างถาวร

Q

การทำมุ้งเพื่อกันยุงหรือแมลงเข้า
โรงเรือนจะป้องกันเชื้อได้หรือไม่

A

อาจจะช่วยได้ในการลดความเสี่ยง
ควรจะต้องเน้นที่ระบบป้องกันโรค และเชื่อนี้
ไม่ติดผ่านทางอากาศ

Q

มีการติดเชื้อในช่องทางอื่นๆ เพิ่มได้
หรือไม่

A

ช่องทางหลัก คือ ทางเลือดและสุกรที่ติด
เชื้อ แต่ช่องทางอื่นๆ เช่น อาหาร อุปกรณ์
สามารถเป็นได้ถ้ามีจำนวนไวรัสที่มากพอ

Q

วัคซีนเชื้อเป็นและเชื้อตาย
ใช้ควบคุมโรคได้หรือไม่

A

การใช้วัคซีน ทั้งชนิดเชื้อเป็นและเชื้อตาย
ยังไม่มีวัคซีนที่มีประสิทธิภาพดีพอในการ
ควบคุมโรค ซึ่งในการทดลองได้พบว่าการใช้
วัคซีนเชื้อเป็นจะยังคงทำให้สุกรติดเชื้อและ
แพร่เชื้อได้

CPF - ELANCO Symposium 15 Mar 2019 Bangkok

ASF: Everything You must to know

สรุปโดย สัตวแพทย์บริการวิชาการ สายธุรกิจสุกร

